

מיכתבים

דו"ח תנועה בוואדי

על חיפה של ימינו (דחפורים בוואדי די סאליב", העולם הזה 6.1.88).

השתפכות הכותב על זיכרונות העבר נראית לי מגמתית. אינני משתייך למיפגנתו של (ראש עיריית חיפה) גוראל, אך להתגעגע למוכר התמריהודי עם המיתקן הנוצץ הקשור לגופו, שתפס את כל רוחב המידרכה בוואדי, הרי זה טיפשי או נובע מחוסררצון להשלים עם המציאות של ימינו, בה אחר כזה היה מקבל דו"ח תנועה על חסימת דרך... וכיצד אפשר להשוות כתי ואדי סאליב ליפו העתיקה, הנמצאת בפאתי העיר, ואילו הוואדי בלביבה של חיפה, בצומת דרכים, החוסם כל התפתחות של העיר. חוץ משניים-שלושה בתים אין שם בתים הר" אויים לשימור ארכיטקטוני ומסיבות בטיחות אף בית אינו מותר לשימור. יצחק שררני, חיפה

תשובה לשאלה

עוד על אמונתו של אבי עופרים (כוח עליון הציל את אבי עופרים", העולם הזה 20.12.87 והלאה).

עיתונית, העולם הזה

אבי עופרים כל בוקר, בשונה שש

איזו שאלה אווילית שואל הקורא לוי, בקשר לזהות אלוהיו של היהודי אבי עופרים. את התשובה יכול לוי לקבל כל בוקר, בשעה שש, מפי הקריין של קול ישראל: "שמע ישראל! ה' אלוהינו, ה' אחד!" יוסף קליין, בני ברק

נילוי אמריקה

על התנאים לרכישת בתים לצעירים (אתה והשקל", העולם הזה 6.1.88).

יגאל לכיב גילה את אמריקה. הוא מדווח על הפריקות החרש של הקבלן הישראלי זכריה דרוקר בניו ג'רסי, המאפשר, גם לצעירים לרכוש בית ברמה גבוהה... כאשר רק 5% מהמחיר ישולם במזומן. ביג דיל. גם בארץ היה מתאפשר לצעירים לרכוש בית ברמה גבוהה, לוא היו יכולים לקבל משכנתה בגובה של 95%.

אבי ברמן, תל-אביב

מרד המקבים הצלובים

על טיב התרגומים והשמות של הסרטים המיובאים לארץ (קיסרית בשם דוא'ר", יומן איש", העולם הזה 30.12.87).

מיקצוע תרגומיהם, שבו עסקתי שנים רבות בישראל, רווי פולקלור שמקורו בחוצפת מתרגמים ועוד יותר בחוצפת המפיצים הישראליים.

זכורני סרט היסטורי איטלקי, בעל רמה נמוכה, מעין "היסטוריה ספאגטי", בו כונתה מלכת מצ' ריים "קאליפוטר".

ועוד זכר אני כיצד מפיץ אחד נטל סרט, אף הוא איטלקי, שעסק בצליבת ישו, גור אותו ממש

קוּיָא יוּי.

היתה חקירה נמרצת (אני מניח שבאמצעות השב"כ). חי חסירוף נחשף, הועמד לדין, נדון וגשלה לכלא. אך לא היה מנוס מהגשת כתבי אישום נגד סהר. הוא הורשע בערות שקר. אחר כך זכה בחנינה מירי הנשיא, וההרשעה נמחקה. אין צורך להוסיף כי כל המוסדות האלה — המישטרה, השב"כ, משרד הממשל ונשיאיה — מדינה היו או כפופים לרודי בך גוריון, והוא יגן עליהם כמו על פסנתר. עכשיו מתלונן סהר על כי בית המישפט העל"י יזן גינה אותו לשימוע מה בפיו, וכי בית המישפט המחוזי הושיע אותו בעיקבות הגינוי של בית המישפט העליון. נרמה שאחרי כל השנים האלה לא הבין סהר את מהות המאבק ההוא. הבעייה העיקרית לא היתה אם שיקר בבית המישפט או שהוטעה (כד"ר). הבעייה הגדולה היתה שהוא הפך את מישטרת ישראל למכשיר עיוור בידי מיפגנת השיל"ט. טון. משום כך יצאנו למאבק נגדו, והבאנו להרח"ת. עניין שבועת השקד היה רק פועל-יוצא. חוששני שאת זאת לא יבין לעולם.

כלא

הנשים

הסידרה של נעמי ארוזה על שהותה בכלא הנשים הזכירה לאילנה אלון, הכתבת שלנו לענייני מישפט, חוויה שעברה בשעה שביקרה לפני כמה חודשים בפורטוגל. וכך סיפרה:

קל למצוא את כלא הנשים בפורטוגל. הוא ממוקם באחד המקומות היוקרתיים ביותר במדינה: ליד הכניש המוביל מאסטוריל, עירית חוף שבה נמצא קאזינו מפורסם ועתיק, ושבה מתגוררים אחדים ממלכיה הגולים של אירופה, אל מועדוני התעופה האכסקלוסיבי של המדינה. מול הכניסה למועדון התעופה יש חומה, ובה שער. זוהי הכניסה לכלא הנשים. במרוביכיהתירות של פורטוגל כתוב שמי שמעוניין לקנות שטיח פורטוגלי לפי דוגמה עתיקה או מורנית, יוכל לנסוע לכלא הנשים ולקנות שם שטיח.

בכניסה יש לעבור על-פני שומר אחד במדים. הוא יושב בחרר קטן ליד השער הראשי. "לקנות שטיח?" הוא שואל, וקורא לנזירה. הכלא מורכב מביתנים מרווחים, השוכנים בין גינות ועצים, והוא מנוהל על-ידי נזירות בלבד. רק כמה שומרים במדים ניצבים ליד השערים. אין הם מתקרבים לביתנים, הם רק שומרים על השער.

הנזירה מובילה את הקונים אל התנות בביתן שבו אורגות אסירות את השטיחים. רוב האסירות נזירות על פשעים חמורים, והן יושבות בכלא במשך תקופות ארוכות. בכלא הן לומדות מיקצוע חרש, אריגת שטיחים. הקונה יכול להתרשם מאוסף-הרזומות הענקי המוצג לו. הוא יכול לבחור בדוגמה מהספר, ולהזמין שטיח. לפי גודל השטיח שבהר יקבע ומךמהסירה. אם השטיח גדול במיוחד, הוא יימטר לקונה רק כעבור שנה. לקונים חסרי-סבלנות מציעה הנזירה שטיחים מוכנים, מאוסף קטן המוצג בחנות. מלבד שומרי-השער אין מסביב כל סממנים של כלא — לא צריחים, לא מדים, לא מנעולים. התייר מתרשם מגשש חייכניות, האורגות שטיחים, ומניירות אדיבות. יתכן שמי ששולט בפורטוגלית יוכל לשימוע מילת-ביקורת מהאסירות, אבל לתיירים אין מספרים עליהן.

לחיים וייצמן — כמו לאחינו — היתה לשון חרה ועוקצנית. היא לא עזרה לו — כשם שאינה עוזרת לאחינו — לרכוש ידידים. אחר הסיפורים על לשונו של חיים וייצמן נוגעת למי שהיה במשך זמן-מה שומר-ראשו, יחזקאל סתרוב, הוא יחזקאל סהר. וייצמן לא טרח לבוא לארץ בימי מלחמת-העצמאות. אולם אחרי שנבחר כנשיא-המדינה, התכבד לבוא ולהיות לאזרח-ישראל. עד אז היה אזרח בריטי. בנמלה-תעופה לוד (מי חלם או שייקרא על-שם בך גוריון) המתינה לנשיא החרש כל הצמרת החרשה והמפוארת של מדינת-ישראל. בין מקבי ליהפנים היה גם יחזקאל סהר, שחשב בגאווה את הכובע של האינספקטור ג'נרל של הפלסטיון פו' לים, ובו קישוטי-הרב מבהיקים. כשהגיע וייצמן אליו, שאל באידיש: "יחזקאל, מהו ההיטעל (כובע) הזה?"

סהר על דוכן-העדים (1956) כנשיא של השלטון

זהו הכובע של המפקח הכללי של מישטרת ישראל, השיב סהר בגאווה. "ובשכיל הכובע הזה לא צריכים ראש?" שאל וייצמן.

נוכחתי בסיפור הזה בשבוע שעבר, כאשר ראיתי את יחזקאל סהר, קשיש מכובד ומרשים, מבכה את מר גורלו בטלוויזיה. הוא דיבר על הנסיבות שהביאו לסילוקו מן החיים הציבוריים, במאבק שהעול הזה מילא בו תפקיד מרכזי.

בקיצת נמץ, סהר, או מפכ"ל המישטרה, הר כאל העידי במישפט של עמנו בך גוריון נגד שורח המתורבים. בית-המישפט קבע שהעדות שלו היתה "טראגדיה". בית-המישפט העליון קבע, בעידוד, סהר שיקר כדי להגן על עמוט בך גוריון, סגנו.

בוה היה העניין נגמר ונקבר בתיקי מישטרת המישפטים, אלמלא ארכיבר צעיר ואידיאליסטי בשם חי חסידוף, שהביא להעולם הזה את חלי-פת-המיכתבים הסודית שבתקי מישטרה-מישפטיים. המיסמכים הוכיחו שיש קבוצה למנוע את העמרת סהר לדין.

לחתיכות, השליך לפח את תמונת הצליבה וכינה את "יצירתו" מרד המקבים. הסרט הוקרן בתל-אביב במשך שלושה שבועות רצופים, בהצלחה רבה. מקסים גילן, פאריס

שטיח לקונסור

על מעשיו של יורד שנפטר (תמ"רורים", העולם הזה 13.1.88).

תמהוני, תמהוני, אבל חביב שיכר המנוח, היש ראלי שביקש מיקלט מדיני בארצות-הברית, ידע גם לכלכל את מעשיו בממזרות לא קטנה. כאשר, בדרכו מן הארץ לארצות-הברית, נתקע בשווייץ, וקונסול-ישראל בציריך לא נענה להפ-צרותיו לסייע לו בהמשך נסיעתו, נקם בו שיכר נקמה מקורית.

הוא התחזה לאיש-הקונסוליה והזמין כשמה, מתנות-שטיחים מקומית, שטיח ארום לקונסוליה. נחום טולדנו, רמת-חן

רגל בריבוע

על מחיר דירות בניו-יורק (אתה והשקל", העולם הזה 13.1.88).

כתבי העולם הזה אינם מודדים מוסמכים. אחרת לא היו מדווחים, כפי שרווח באחה והשוקל, כי קבלן ישראלי יורד דורש 350 דולר לרגל (פוטו באנגלית, שהיא מידת-האורך הארכאית המקובלת עדיין בארצות-הברית). הכוונה היא, כפי שמקובל במדינת שטחים, לפוט מרובע (ולמי שרוצה את זה בעברית, לרגל מרובעת, שהיא קצת פחות מעשירית המטר המי רובע).

מה שמעניין הוא, כי לפי חשבון זה מגיע מחיר מטר מרובע בניו-יורק לקצת יותר מ-3500 דולר, שהוא, בכל זאת, יותר ממחירי-השיא התל-אביבי ביים, שמסתפקים עדיין ב-2000 עד 2500 דולר למטר מרובע. אלי עיני, ירושלים

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד — 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בט"ל לפון — 232262 (03), במקסימלית — 245242-3*972. מנוי 2009, ובטלקס — RMYM IL 341667.

מדוע

כל פשרה

צולעת

נושא החוקה היה בחדשות גם לפני 25 שנה וח"כים בכנסת הרבו לשאת נאומים בזכות החוקה, אם כי הם היו מודעים לעובדה שהעדר חוקה בישראל הוא בעיקר תוצאה של פשרה עם הדתנים, המתנגדים, מטעמיהם, לחוקה. על טיבה של פשרה זו ריוח העולם הזה בגליונו שהופיע השבוע לפני 25 שנה, כאשר הוא ציטט בדירה רלוונטית מפיו של ח"כ שתמן בחוקה שגא פשרות: "מספרים על אשה שבאה אל בעלה להתיעץ איזה נעליים היא צריכה לקנות — נעליים בעלות עקב גבוה או נעליים בעלות עקב נמוך. אמר לה הבעל: "קני נעליים גבוהות-עקב."

אמרה האשה: "בנעליים גבוהות-עקב אני עלולה למעוד ולשבור את הרגל." הציע הבעל: "אז קני נעליים בעלות עקב נמוך." השיבה האשה: "נעליים כאלה אינן מודרניות." אמר הבעל: "אם כך, קני זוג נעליים — נעל אחת בעלת עקב גבוה ונעל אחת בעלת עקב נמוך." אמרה האשה: "אז אני אצלע!" חסבי לה הבעל: "מה אפשר לעשות? זאת היא פשרה וכל פשרה — צולעת."